

بیش از 22 هزار کودک بی سرپرست در ایران

کودکان بی سرپرست؛ موضوعی اجتماعی که در جامعه ایران تبعات و ناهنجاری‌هایی را همراه دارد. از بزه‌های اجتماعی گرفته تا بروز معضلات فرهنگی، ریشه‌هایی در بی سرپرست بودن گروهی از کودکان دارد که شمار رسمی آنها اکنون حدود 22 هزار نفر رسیده است. مدیرکل دفتر امور کودکان و نوجوانان سازمان بهزیستی گفته که در ایران، 9 هزار و 372 کودک بی سرپرست نیز در مراکز شبه خانواده حضور دارند که البته این آمار محدود به سازمان بهزیستی و خارج از آمارهای غیر رسمی می‌شود. حمیدرضا الوند از استان‌های کرمان، تهران و خراسان به عنوان استان‌هایی یاد کرده که بیشترین کودک بی سرپرست را دارند.

زوج‌های جوان به دنبال کودک بی سرپرست

معاون اجتماعی سازمان بهزیستی کمترین استان در زمینه کودکان بی سرپرست و فرزندخواندگی را استان ایلام اعلام کرده که علت آن نیز شرایط مربوط به خرده فرهنگ‌های موجود در این استان است که مانع واگذاری کودکان می‌شود. وی می‌افزاید: علاوه بر آمار استان‌های دارای بیشترین تعداد کودکان بی سرپرست، بیشترین متقاضیان فرزندپذیری نیز در تهران، خراسان رضوی و کرمان بودند که علت اصلی این امر در استان تهران به دلیل تورم جمعیتی موجود است. مدیرکل دفتر امور کودکان و نوجوانان سازمان بهزیستی با اشاره به اینکه میزان متقاضیان فرزندخواندگی بین جنسیت‌های پسر و دختر تقریباً برابر و به ترتیب 49 و 51 درصد است، اظهار می‌کند: فرزندخواندگی در گروه‌های سنی زیر دو سال دارای بیشترین متقاضی است و علت آن هم بر اساس تفکر موجود مبتنی بر تغییر خلق و خوی کودک با شرایط خانواده جدید است. در سراسر کشور به طور میانگین 7.5 زوج متقاضی و در استان تهران 11 زوج متقاضی واجد شرایط برای سرپرستی کودکان وجود دارد.

شرایط فرزندخواندگی

مدیرکل دفتر امور کودکان و نوجوانان سازمان بهزیستی در ادامه صحبت‌های خود از اعطای مبلغ متوسط هفت میلیون تومان برای یک‌هزار کودک واجد شرایط زندگی مستقل به طور میانگین خبر داده و گفته در سال گذشته برای یک‌هزار نفر از کودکان واجد شرایط زندگی مستقل پرداخت مبلغ بلاعوض چهار میلیون تومانی تدارک دیده شد و از این تعداد به 700 نفر این مبلغ ارائه شد. مبلغ باقی مانده از چهار میلیارد تومانی که برای این هزار نفر در نظر گرفته شده بود، مجدداً بین 700 نفر تقسیم شد و می‌توان گفت که به طور متوسط به این تعداد کودک واجد شرایط زندگی مستقل، 6 میلیون تومان به صورت بلاعوض داده شده است.

الوند در پاسخ به اینکه منظور از واجد شرایط زندگی مستقل بودن کودکان و نوجوانان چیست، می‌گوید: در سطح استان‌ها کمیته ترخیص وجود دارد که شرایط کودکان و نوجوانان را می‌سنجد و به عنوان مثال در مورد دختران می‌توان گفت که تا زمینه ازدواج و زندگی مستقل‌شان فراهم نشود در مراکز نگهداری خواهند بود و در صورت احراز این شرایط واجد شرایط زندگی مستقل هستند.

مدیرکل دفتر امور کودکان و نوجوانان سازمان بهزیستی ادامه می‌دهد: پسران نیز پس از اتمام دوره سربازی یا دوره تحصیل‌شان واجد شرایط زندگی مستقل شناخته می‌شوند و هر دو تا پنج نفر آنها می‌توانند خانه‌هایی را برای خودشان در نظر گیرند و با ارائه مبلغ 120 هزار تومان در هر ماه توسط سازمان بهزیستی به هر کدام از آنها تحت نظارت یک مددجو زندگی آنها کنترل می‌شود.

وی با اشاره به اینکه کودکان و نوجوانان پس از رسیدن به سن 18 سالگی می‌توانند از مراکز نگهداری سازمان بهزیستی ترخیص شوند، می‌گوید: اگر این کودکان شغل پیدا کنند واجد شرایط زندگی مستقل شناخته می‌شوند و در غیر این صورت به خانه‌های بین راهی می‌روند.

و اگر دختر نیز باشند ازدواج می کنند و دارای شرایط زندگی مستقل هستند. به گفته الوند دفتر امور کودکان و نوجوانان دو بخش کودکان زیر سن دبستان و نیز کودکان و نوجوانان فاقد سرپرست موثر را تحت پوشش قرار می دهد.

14 هزار و 700 مهدکودک در بخش شهری و روستایی وجود دارد که از این تعداد 7140 واحد روستا مهد و مابقی نیز در قالب مهدهای شهری هستند. مدیرکل دفتر امور کودکان و نوجوانان سازمان بهزیستی با اشاره به اینکه 550 هزار کودک در مهدهای زیر سن دبستان خدمت دریافت می کنند بیان می کند: 508 واحد مرکز شبانه روزی در سراسر کشور وجود دارد که 74 واحد به صورت دولتی در حال فعالیت هستند و از این تعداد 35 واحد شیرخوارگاه محسوب می شوند. وی در مورد تعداد کودکان تحت پوشش سازمان بهزیستی می گوید: 22 هزار نفر از کودکان تحت پوشش سازمان بهزیستی هستند، 9000 نفر از آنها در 508 واحد مرکز شبانه روزی و 13 هزار کودک باقی مانده در سیستم بازپیوند سازمان بهزیستی در خانواده های امین موقت تحت پوشش هستند.

کودکان بی سرپرست، به کار گمارده می شوند؟

یکی از معضلاتی که در پس بی سرپرست بودن کودکان و رها شدن گروهی از آنها آفریده می شود، موضوع کودکان خیابانی است که با گشت در خیابان های شهرها، می توان شماری از کودکان خیابانی را دید که سرپرستی ندارند و به جای تحصیل و رشد صحیح اجتماعی، به کار گمارده می شوند.

آمارها می گوید که نیمی از کودکان خیابانی شهرها را اتباع بیگانه و نیمی دیگر را کودکان ایرانی تشکیل می دهند. در این باره، مدیرکل دفتر امور آسیب دیدگان اجتماعی سازمان بهزیستی با بیان اینکه بیش از 50 درصد کودکان خیابانی در کشور اتباع خارجی هستند می گوید: طرحی به عنوان کمیته ملی ساماندهی کودکان خیابانی از طریق سازمان بهزیستی به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ارسال شده است. قرار است این طرح با همکاری 13 دستگاه اجرایی شود و وظایف همه دستگاه ها در این طرح مشخص شده است و نیازمند مشارکت خاص بین بخشی است.

ولی... نصر همچنین با بیان اینکه سازمان بهزیستی حمایت از بیماران مبتلا به اختلالات هویت جنسی را در برنامه دارد، می افزاید: در سال گذشته 200 نفر از این افراد مورد حمایت سازمان بهزیستی قرار گرفتند. وی از اجرای طرح مراکز حامی کودک و خانواده در کشور خبر داده و افزوده که از ابتدای سال این طرح به صورت پایلوت در پنج استان خوزستان، چهارمحال و بختیاری، البرز، همدان و تهران اجرایی شد و قصد داریم با ایجاد این مراکز آسیب های اجتماعی در کشور را کاهش دهیم. وی با اشاره به اینکه آسیب های اجتماعی در کشور باید به طور جد مورد توجه قرار گیرد، می گوید: یکی از مسائل اصلی بحث آسیب های اجتماعی نوپدید است که از طریق IT و فضای سایبری کشور را مورد تهدید قرار داده است. از جمله برنامه های سازمان در مورد آسیب های اجتماعی و به ویژه آسیب های اجتماعی نوپدید توجه به خانواده های گروه های هدف، توجه به برنامه های اجتماع محور، در نظر گرفتن شرایط منطقه ای و فرهنگی و فراهم کردن زمینه مشارکت با NGO ها و گروه های خودیار است.

منبع: <http://goo.gl/SsiGs>